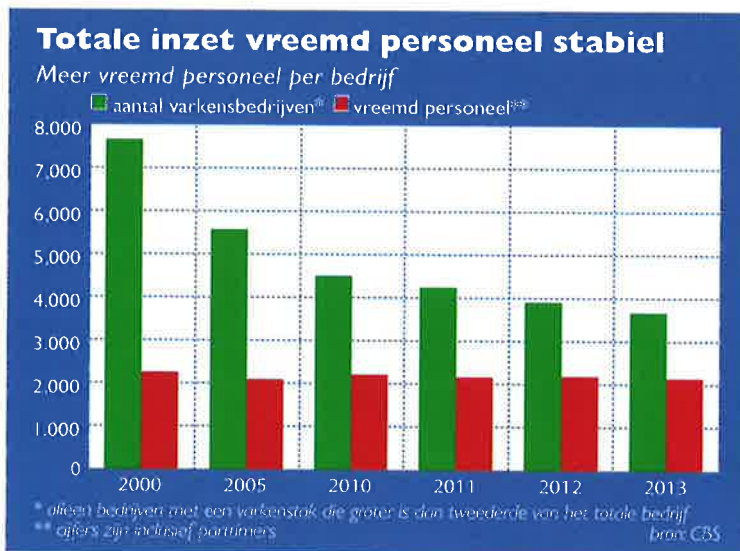

‘Slimmer’ personeel inzetten, zzp’ers nog te duur

Maatwerk en flexibiliteit worden steeds belangrijker bij het aannemen/inhuren van medewerkers. Zeker in een sector waarin de rendementen niet altijd even hoog zijn.

Schaalvergroting in beeld: het aantal varkensbedrijven halveerde ruim in dertien jaar tijd, maar de benodigde vreemde arbeid bleef in diezelfde periode praktisch gelijk.

Het is de schaalvergroting in cijfers. Tussen 2000 en 2013 werd het aantal varkensbedrijven gehalveerd (3.678), terwijl de hoeveelheid vreemd personeel rond de 2.200 bleef schommelen (inclusief parttimers). Omgerekend steeg de inzet van vreemd personeel op een gemiddeld bedrijf in die periode van 11,5 uur tot 23 uur (bij een 40-urige werkweek). Dat blijkt uit cijfers van het CBS. Ondanks de automatisering zijn jaarlijks meer ‘handjes’ nodig. Want de gezinsarbeid bleef tussen 2005 en 2013 op peil. Vaste medewerkers, uitzendkrachten, zzp’ers; ze zijn steeds vaker nodig. Maar wie geven het meeste rendement en wanneer kun je ze als varkenshouder het beste inzetten?

Vooral vast personeel

Via zuidelijke coöperatie AB Werkt is 250 man personeel werkzaam in de varkenshouderij. De coöperatie plaatst daarnaast jaarlijks 50 nieuwe mensen in deze sector en is daarmee de grootste in het zuiden van het land. Zeker in varkensprovincie Noord-Brabant. Het bedrijf signaleert dat vaste medewerkers nog altijd het

meest gewild zijn: 60 procent van alle plaatsingen. Daarvan is een vijfde parttimer.

De groep die vaktechnisch werk doet, bestaat voor 85 procent uit Nederlanders. Voor de hele groep wordt € 20 tot € 30 per uur betaald, al is € 30 in de praktijk vaak geen haalbare kaart voor de werkgever. Een klein deel van de vaktechnenuten bestaat uit stoppers. Maar die varkenshouders zijn niet altijd goed te plaatsen, klinkt het bij AB Werkt. Ze moeten wel flexibel zijn en op hun oude bedrijf voldoende omvang hebben gehad, anders is aansluiting lastig. Voor productiewerk worden vooral Polen ingeschakeld. Het gunstige tarief is voor veel varkenshouders doorslaggevend: € 16 tot € 21 per uur.

Een derde van het personeel in de varkenshouderij werkt op flexibele basis (voordeel: geen werkgeversrisico en geen administratieve rompslomp voor de boer). Bijna altijd voor productiewerk zoals biggen behandelen en stallen poetsen. Afhankelijk van de aard van het werk is deze groep in tweeën te splitsen. De eerste groep is jong (16-21 jaar) en krijgt minimaal € 4,41 per uur, de tweede groep is ouder

(40-50) en bestaat vooral uit Polen. Zij krijgen tussen de € 9,81 (minimumloon volgens de cao) en € 12,51 uitbetaald. Volgens AB Werkt is het voor varkenshouders aantrekkelijk ook met uitzendkrachten een langdurige (jaar of langer) samenwerking aan te gaan. Binding en verantwoordelijkheid zijn minder, maar als de arbeid

Tussen 2010 en 2013 steeg het totale aantal fte’ers (inclusief gezinsleden dus) met 0,1 fte.

Vanwege schaalvergroting is er op bedrijven, en met name zeugenbedrijven, een groeiende vraag naar personeel. Foto: Hans Prinsen

passend is, rendeert productiewerk met uitzendkrachten prima. Zeker met zulke tarieven.

De derde groep is een 'groepje': de zzp'ers. In de varkenshouderij vinden die moeilijk em-plooi, stelt Agriwerker.nl. Opvallend, omdat hun salaris (€ 22,50 tot € 30 per uur voor vaktechnische werkzaamheden) praktisch gelijk ligt aan

dat van vast personeel. Bovendien kunnen werkgevers op ieder moment van zzp'ers af, in tegenstelling tot vast personeel.

Volgens Agriwerker.nl bestaat het gros van deze zzp'ers uit stoppers, vaak rond de 50 jaar oud. Ervaren vakkrachten, maar daar hangt ook een prijskaartje aan: vaak tegen de € 30 per uur,

En dat is veel varkenshouders te gortig. Zeker als de rendementen in de sector tegenvallen. En als de economie minder is, blijken zzp'ers in de praktijk een (te) dure oplossing.

Maatwerk en flexibiliteit

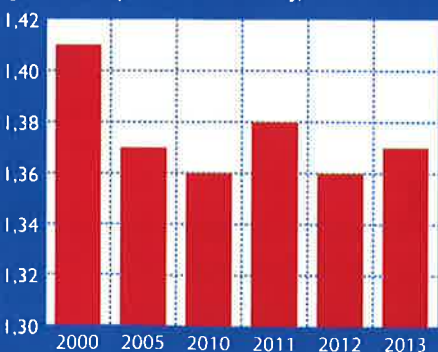
Al dat extra vreemde personeel op varkensbedrijven maken maatwerk en flexibiliteit steeds belangrijker. ABWerkt selecteert steeds strenger op productiewerkers en vaktechnici. Daarnaast houdt de coöperatie sinds 200 in een database bij wat de gemiddelde biggenproducties, arbeidsuren en dus arbeidsrendementen op varkensbedrijven zijn. Zo kunnen boeren strakker plannen en organiseren.

Agriwerker.nl ziet in dat kader vooral op de grote bedrijven steeds 'slimmere' constructies. Voorbeeld: in plaats van tien vaste medewerkers zijn dat er nu zes, aangevuld met drie uitzendkrachten en een zzp'er. Dit geeft meer maatwerk, het salarishuis is kleiner en een deel van het personeel is direct weg te bezuinigen als het in de sector minder gaat.

Theo Brummelaar

Gezinsarbeid

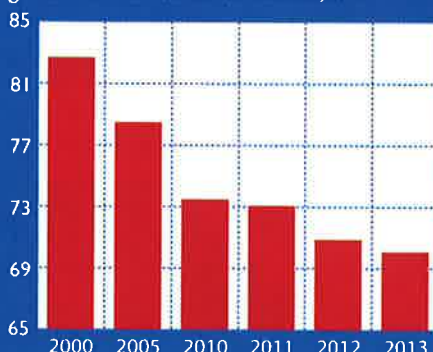
gezins-fte, per varkensbedrijf

Gezinsleden zetten zich evenveel in op het bedrijf als acht jaar geleden. Ten opzichte van 2000 is er een kleine daling.

Steeds meer personeel

gezinsaan-deel in totale arbeid, in %

Gezinsleden werken nog evenveel als in 2005, maar hun aandeel in het werk neemt af. Het is nu nog ruim twee derde van het totaal.